

letőbb fontos és kurrens feladatnak „felszer-
számozását” (káderek, berendezések, jegyze-
tek és tankönyvek). A program elkészítésének
keretében újjá kell fogalmazni a Szlovák Peda-
gógiai Könyvtár funkciórendszerét.

Ezt követően a kormány tárcák szerint „parcellázza
fel” a célkitűzésekből és programokból adódó ten-
nivalókat a kulturális miniszter koordinálása mel-
lett. E tennivalóknak az egyes minisztériumokhoz
való delegálása, hogy úgy mondjuk: tartalmuk
alapján, könnyen „kitalálható”. Mindössze a pénz-
ügyminiszter asszonynak juttatott teendőt akarjuk

felidézni e referátumban: „Az éves költségvetések
2002 és 2006 évek közötti javaslatának elkészíté-
sénél lehetőség szerint vegye tekintetbe A szlovák
könyvtárügy 2006-ig szóló fejlesztési stratégiája c.
dokumentum realizálásához szükséges finansiális
szükségletek biztosítását.” Öt év múlva majd kitű-
nik, mire volt mód „lehetőség szerint”.

/Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva do roku
2006. = Bulletin Slovenskej asociácie knižnic, 9. köt.
2. sz. 2001. p. 5–18./

(Futala Tibor)

A kubai nemzeti könyvtár

A kubai klíma nem kedvez a papírnak, ezért na-
gyon időszerű volt az 1901-ben alapított nemzeti
könyvtár (*Biblioteca Nacional José Martí*) három-
millió kötetének helyt adó raktárak légkondicioná-
lása. Sajnos az olvasótermekben továbbra is csak
a ventilátorokra és az ablakokra lehet számítani. A
nemzeti könyvtár nemcsak a kubai történelem,
irodalom, kultúra gyűjtőhelye, hanem az ország
nemzeti bibliográfiájának előállítója, valamint a 13
tartományi és 388 közkönyvtár információs köz-
pontja is.

1990, a szovjet támogatás megszűnése óta a ku-
bai gazdaság a korábbinál is nehezebb helyzetbe
került. Ezen valamit javított a dollár legális fizető-
eszközként való bevezetése. 1998 óta a tartomá-
nyi könyvtárakba számítógépek, e-mail és internet-
hozzáférés került, bár a nemzeti könyvtár 50 000
rekordból álló katalógusát egy flopiról indított 486-
os gépen lehet csak megtekinteni. Az internet-
hozzáférés magánszemélyek számára szinte
megfizethetetlen, ezért nem is tartanak annak ká-
ros hatásaitól. 2000 márciusától a nemzeti könyv-
tár angol nyelven is megjelent a világhálón
www.lib.cult.cu/EnglishVersion/ cím alatt; ez meg-
sokszorozta a honlap iránti érdeklődést.

A könyvtár két éve országos programot indított,
amely a gyermekek olvasási szokásainak alakítá-
sára hivatott. A program eredményességéhez hoz-
zájárul, hogy valamennyi (kb. 5000) iskolában ta-
lálható könyvtár. A program keretében a gyerme-

kek *José Martí*ról írnak dolgozatokat, amelyeket a
könyvtár évkönyvében jelentetnek meg. Ugyan-
csak az olvasás népszerűsítését szolgálja a Miner-
va Klub, amely egyfajta kölcsönkönyvtári hálózat.

A hivatalos könyvtári rendszer mellett néhány éve
alakult meg az ún. független könyvtárak háló-
zata (www.cubanet.org/bibliotecas/proyecto.htm),
amely 48, otthonokban felállított kis könyvtárból áll.
Ezek lennének hivatottak a nem államilag elfoga-
dott nézetek, kulturális értékek terjesztésére. Míg
az emigránsok bennük látják a szabad értékvé-
lasztás lehetőségét, a nemzeti könyvtár igazgatója
szerint e könyvtárak és működtetőik távol állnak a
szakmaiságtól, és tevékenységükkel csak az
Egyesült Államokhoz kívánnak törleszkedni.

A nemzeti könyvtár igazgatója, aki a gyűjtemény
gyarapítását és a személyzet kiválasztását elfo-
gulatlanak tartja, azt szeretné, ha az amerikai
könyvtárakban kiegyensúlyozottabban folyna a
kubai dokumentumok beszerzése, s nemcsak az
1959 előtti és az emigránsok nézeteit reprezentáló
könyvek kapnának helyet a gyűjteményekben. Ez
előfeltétele lenne annak is, hogy Kubáról hitele-
sebb kép alakuljon ki az amerikaiakban.

/EBERHART, George M.: Cuba's national library. The
revolution meets the millennium. = *American
Libraries*, 32. köt. 2. sz. 2001. p. 30–32./

(Orbán Éva)